

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет мистецтва та дизайну

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ
Протокол засідання кафедри дизайну
від «__» _____ 2020 року № __
Завідувач кафедри к.п.н., доцент

_____ Н.В. Дерев'янку

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до бакалаврської роботи
«Дизайн зачіски до подіумного образу колекції одягу
«Сукня нареченої»

Виконала: студент 4 курсу,
освітньо-професійної програми
Перукарське мистецтво та декоративна
косметика
зі спеціальності 022 Дизайн
Фараджева Таміла Ельданіз кизи

Наук. керівник:
кан. мист. Шкурко В.Ю.

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет мистецтва та дизайну
Кафедра дизайну
Освітньо-професійна програма
Перукарське мистецтво та декоративна косметика
Спеціальність 022 Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Зав. кафедри дизайну
Дерев'янка Н. В. _____
« ___ » _____ 2020 року

ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ

Фараджевої Таміли Ельданіз кизи

1. Тема бакалаврської роботи: «Дизайн зачіски до подіумного образу колекції одягу «Сукня нареченої».

Затверджена наказом по академії від 18.10.2019 № 206.

2. Термін здачі студентом бакалаврської роботи 10 червня 2020 року.

3. Вихідні дані бакалаврської роботи:

- образ моделі подіумної зачіски;
- технологічна карта подіумної зачіски;
- пояснювальна записка;
- презентація до публічного захисту;
- цифровий варіант бакалаврської роботи (фото моделі, технологічна карта, записка, презентація).

4. Зміст пояснювальної записки: Завдання на проект. Реферат. Зміст. Вступ. Розділ 1. Історичний огляд виникнення подіумного образу та його сучасний розвиток; аналіз особливостей джерельної бази з пролематики наукового дослідження; термінологічний апарат у перукарському мистецтві; Розділ 2. Історичний огляд утворення подіумних показів як виду мистецтва; перші моделі світового рівня, які вийшли на подіум; Розділ 3. Визначення

кольоротипу моделі у роботі над створенням подіумного образу; обґрунтування композиційно-художніх засобів і прийомів у створенні подіумного образу; створення подіумного образу моделі та формування фантазійної зачіски та макіяжу. Висновки. Список використаних джерел. Додатки.

5. Перелік електронного матеріалу: презентація (презентація_Фараджева.pptx), цифровий варіант записки до бакалаврської роботи (бакалавр_записка_Фараджева.docx).

6. Консультанти по бакалаврській роботі із зазначенням розділів роботи, що стосується їх:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання Прийняв
Розділ 2			

6. Дата видачі завдання 15 квітня 2020 року.

Студентка _____ Т. Е. Фараджева

Керівник _____ канд. мист. В. Ю. Шкурко

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів бакалаврської роботи (проекту)	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення теми, об'єкту дослідження, мети завдання, концепції вирішення. Збір аналогів, аналіз недоліків і позитивних дизайну зачіски. Пошук концепції, перегляд та затвердження напряму образного моделювання зачіски.	01.04.2020	
2	Графічні пошуки варіантів технологічної карти, стилістики та кольорової гами макіяжу. Робота над 1-им розділом Пояснювальної записки. Затвердження концепції.	10.05.2020	
3	Закінчення пояснювальної записки та допуск до захисту. Вибір прикрас та парфюмерно-косметичних засобів. Виконання презентації доповіді.	1.05.2020	
4	Створення весільного образу.	07.06.2020	
5	Попередній захист бакалаврської роботи. Допуск до захисту.	14.06.2020	

Розглянуто і схвалено кафедрою дизайну

Протокол № ___ від « ___ » ___ 20__ р.

Завідувач кафедри дизайну _____ Н. В. Дерев'янко

Студент _____ Т. Е. Фараджева

Керівник бакалаврської роботи _____ канд. мист. В. Ю. Шкурко

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 42 с., 36 рис., 26 джерел, 4 додатки.

Об'єкт дослідження: процес формування подіумної зачіски.

Мета роботи: з'ясувати витoki утворення і розвитку поняття «подіумний образ» та виявити особливості створення подіумного образу в сучасних умовах.

Методи дослідження:

- історичний – для реконструкції процесу формування видовищної зачіски в її еволюційному розвитку та становленні;
- логічний – у виявленні основних тенденцій розвитку перукарського мистецтва і видовищної зачіски;
- мистецтвознавчий – у вивченні формування художнього образу в художній та матеріальній культурі світу.

В роботі досліджувалась сфера перукарського мистецтва, а саме створення подіумного образу та його елементів. Ми звернулись до вивчення літератури за фахом з приводу формування подіумної зачіски та цілісного образу. Ця тема ж дуже актуальною та недостатньо дослідженою, на наш погляд, оскільки модні тенденції набувають стрімкого розвитку та потребують нових творчих ідей, створення нових колекцій зачісок до подіумного образу.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПЕРУКАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНА КОСМЕТИКА, ПОДІУМНИЙ ОБРАЗ, ВЕСІЛЬНА ЗАЧІСКА, СВЯТКОВИЙ МАКІЯЖ, СУЧАСНИЙ СТИЛЬ, РОМАНТИЧНИЙ СТИЛЬ, ДЕФІЛЕ, ПОКАЗ КОЛЕКЦІЇ.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ПОДІУМНОГО ОБРАЗУ.....	8
1.1. Історичний огляд виникнення подіумного образу та його сучасний розвиток.....	8
1.2. Аналіз особливостей джерельної бази з пролематики наукового дослідження.....	13
1.3. Термінологічний апарат у перукарському мистецтві.....	21
Висновок до розділу 1	27
РОЗДІЛ 2. ПОДІУМНИЙ ПОКАЗ ЯК ВИД МИСТЕЦТВА ТА ВИТОКИ ЙОГО УТВОРЕННЯ.....	28
2.1. Історичний огляд утворення подіумних показів як виду мистецтва.....	28
2.2. Перші моделі світового рівня, які вийшли на подіум.....	33
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПОДІУМНОГО ОБРАЗУ НАРЕЧЕНОЇ.....	38
3.1. Визначення кольоротипу моделі у роботі над створенням подіумного образу.....	38
3.2. Обґрунтування композиційно-художніх засобів і прийомів у створенні подіумного образу.....	40
3.3. Створення подіумного образу моделі та формування фантазійної зачіски та макіяжу.....	41
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ.....	50

ВСТУП

Актуальність дослідження.

В умовах сучасного розвитку індустрії моди істотного значення набуває сучасна зачіска – важлива частина сучасного іміджу, об'єкт дизайнерських практик та, водночас, витвір мистецтва. До історії виникнення та формування сучасної романтичної (весільної, святкової) зачіски зверталися багато вчених-теоретиків, які наголошували на важливості історичних обставин, умов, середовища для формування зачіски, що мала ознаки сучасності.

Дослідженню весільної зачіски, її специфіки, сутності, видів, призначення та ролі у розвитку індустрії краси та подіумної моди, а також надбань окремої сфери культурної діяльності – перукарського мистецтва, присвячені праці таких науковців, як С. Школьніков, В. Корнеєв, А. Кулешков, Н. Дятлова, І. Оболенська, С. Лубянська, Є. Федорова.

Недостатньо дослідженою залишається проблема сучасної зачіски як наукового питання, що стосується перукарської діяльності, індустрії моди та подіумних презентацій тощо. Окремого вивчення потребує також питання зачіски як частини подіумного образу, що розглядається нами у даній науковій роботі.

Зарубіжні та вітчизняні вчені звертались до вивчення питання подіумного образу та весільної зачіски. Зокрема, у публікації Є. Федорової «Імідж у відображенні провідних стилістичних тенденцій моди сезону 2016-2017 (на прикладі вітчизняного перукарського мистецтва)» висвітлено низку основних стилістичних тенденцій іміджу 2017 р., які стали провідними для подіумної моди.

Провідними ідеями також стали шляхи пошуку нових, сучасних форм весільних зачісок. Дослідження актуальної теми дозволяє розглянути сучасні напрями створення подіумного образу разом із моделюванням зачіски.

Аналізуючи актуальність даного дослідження та ґрунтовну наукову літературу ми визначили наступне:

Об'єкт дослідження – процес формування подіумної зачіски.

Предмет дослідження – подіумна зачіска як витвір перукарського мистецтва в сучасній подіумній моді.

Мета дослідження – з'ясувати витoki утворення і розвитку поняття «подіумний образ» та виявити особливості створення подіумного образу в сучасних умовах.

Для досягнення мети дослідження ми поставили перед собою наступні завдання:

- вивчити наукові розробки з обраної проблематики, виявити значення їхніх провідних положень;
- з'ясувати зміст базових понять дослідження, пов'язаних з видовищною зачіскою та подіумним образом в індустрії моди;
- проаналізувати особливості джерельної бази з проблематики наукового дослідження;
- визначити специфіку сучасної видовищної зачіски та її модифікації, відповідні актуальним тенденціям моди;
- охарактеризувати практичні прийоми композиційного рішення видовищної зачіски в контексті сучасних дизайн-технологій;
- створити технологічну карту зачіски до подіумного образу.

У нашій роботі були використані наступні методи дослідження:

- історичний – для реконструкції процесу формування видовищної зачіски в її еволюційному розвитку та становленні;
- логічний – у виявленні основних тенденцій розвитку перукарського мистецтва і видовищної зачіски;
- мистецтвознавчий – у вивченні формування художнього образу в художній та матеріальній культурі світу.

Структура та обсяг дипломної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел, який включає в себе 26 найменувань та займає 3 сторінки. Загальний обсяг дипломної роботи складає 42 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ПОДІУМНОГО ОБРАЗУ

1.1. Історичний огляд виникнення подіумного образу та його сучасний розвиток

Мода та стиль займають важливе місце у сучасному суспільстві і торкаються всіх сфер діяльності людини. Зачіска та одяг є найбільш яскравим відображенням цього. Суспільство диктує свої ідеали і з кожним десятиліттям вони змінюються. Канони краси перетворюються на культ, який можна назвати найбільш звабливим з тих, що вже існували раніше. Образ, який ми створюємо – це частина нас самих, наш імідж. Тому, зачіска є важливим елементом формування цілісного подіумного образу.

Досвід діячів модних показів та перукарського мистецтва не може існувати без надбань минулого, тому розвиток перукарського мистецтва ми шукаємо у історичній ретроспективі. Досвід корифеїв мистецтвознавства які, вивчали питання створення подіумного образу (вбрання, зачіски та макіяжу, як складових образу) став основою для напрацювань сьогодення та майбутнього.

Тож, багато науковців звертались до вивчення подіумного образу. Зокрема, питанням створення видовищної зачіски займались С. Школьніков, Є. Федорова, С. Лубянська. Науковці розкрили у своїх наукових працях сутність поняття «видовищна зачіска» та чому саме такий вид зачіски доповнює подіумний образ і є доречним [13, с. 84].

Питання художнього оформлення, історичного розвитку зачіски та сучасного моделювання розкриває вчений-теоретик В. Корнеєв у своїй науковій праці «Моделювання і художнє оформлення зачіски». Автор звертається до вивчення художньої виразності, змін індивідуального характеру та форми зачісок на фоні культурних подій [4, с. 113].

Не меншої уваги діячів мистецтва заслуговує наукова праця вченого С. Школьнікова «Зачіски, головні убори і прикраси для сцени». В ній автор висвітлює історію зачісок, головних уборів, декоративної косметики, аксесуарів та прикрас. Численні ілюстративні матеріали відтворюють

подіумну моду минулих років, розкривають сутність та значення процесів впливу стародавніх цивілізацій на різні культури в історичній ретроспективі [19, с. 46].

Широкий спектр питань формоутворення подіумної зачіски розкрито в науковому дослідженні Є. Федорової. У праці «Видовищна зачіска як частина сучасного подіумного іміджу» автор зауважує: «Процес формоутворення дизайну зачіски аналогічний творчому процесу дизайну в будь-якій іншій сфері людської діяльності. Перш ніж займатись розробкою зачіски дизайнер повинен з'ясувати її функціональне призначення, а потім знайти форму, яка дає змогу образно розкрити зміст зачіски» [19, с. 48].

Формування романтичної зачіски за останні декілька років стало модною тенденцією у розробці цілої колекції подіумних образів. Зачіска виступає у таких колекціях однією із основних складових. Останнім часом подіумні моделі не вражають епатажними образами. Навпаки, дизайнери схильні до створення образів для подіуму у романтичному стилі. Дизайнери прагнуть до створення простого та, водночас, вишуканого образу.

Створення нових колекцій одягу та представлення образів на подіумі – це безмежні можливості для пошуку нових ідей. Аналіз наукових джерел та дослідження романтичного образу на подіумі виступає основоположним фактором для вивчення нових композицій та форм видовищних зачісок.

У нашому науковому дослідженні ми розглянемо актуальні питання, що допоможуть у формуванні подіумного образу та зачіски. Практичні навички у перукарському мистецтві є важливим чинником у підготовці спеціалістів фешн-індустрії, що володіють фаховими знаннями, творчою фантазією та неординарним мисленням. Розгляд видів зачісок та їх аналіз демонструє нам потребу у розширенні теоретичної дослідницької бази шляхом введення наукових даних. Необхідність осмислення наукових даних з метою визначення ролі та місця романтичного образу на подіумі як культурного явища та витвору сучасного перукарського мистецтва.

Зачіски романтичного характеру в сучасному контексті найбільш виразні та показові. Дослідник Є. Федорова акцентує свою увагу на

романтичних рішеннях видовищних зачісок як складнику сучасного іміджу особистості [18, с. 93].

Невід'ємною та важливою складовою в індустрії моди є конкурсна складова. Тема конкурсної демонстрації колекцій одягу та зачісок розглянула В. Літорина у роботі «Енциклопедія моди» [12, с. 61].

Вагомим та змістовним є наукова робота «Особливості моди ХХІ ст.», де І. Оболенська розкриває питання перспектив моди початку третього тисячоліття, звертає увагу на багатство, розмаїття колекцій та розкутість представлених подіумних образів. Вона наголошує на тому, що спираючись на теорію моди та напрацювання науковців у сфері перукарського мистецтва, існує право кожного майстра на реалізацію своїх ідей та створення свого унікального стилю [2, с. 44].

Подіумна зачіска – це суттєвий інструмент у іміджблдингу сучасної людини. Згідно з умовами повсякденності, в яких видовищна зачіска існує починаючи з ХХ ст., у побуті вона набуває ознак нового стилю. В цей історичний період зовнішній вигляд диктують нові естетичні ідеали – це образи акторів кіно та театру, співаків. Ця суспільна зацікавленість забезпечує нові джерела для розвитку видовищної зачіски на сучасному етапі.

Науковці у сфері перукарського мистецтва досліджували подіумний образ протягом багатьох років. Численний ілюстративний матеріал віддзеркалює моду минулих часів, розкривають основну суть того, як давні цивілізації вплинули на різні культури в історичній ретроспективі та на сучасність.

Так, С. Ruane, професор історичного факультету університету у Вашингтоні, у роботі «Мода і її значення в контексті історії» зазначив, що мода і все, що виходить із цього поняття існує в контексті індустріального розвитку. Модні тенденції тісно пов'язані із розвитком капіталізму і масової культури суспільства. Через призму моди та стилізовані модні покази, люди можуть виражати себе – як індивідуально, так і колективно [3, с. 69].

Подіумний показ – це не просто презентації модних сезонних колекцій одягу або зачісок різних стилів. Покази можна прирівнювати до театрального дійства, яке формується із мистецтва майстерного виконання «дефіле» моделлю, передачі образу через жести (в нашому випадку, романтичні образи), музичного супроводу, декорацій та майстерно підібраних елементів образу (сукня, зачіска, макіяж, прикраси тощо). Всі елементи повинні виглядати гармонічно у поєднанні одне з одним та відображати цілісний образ на подіумі.

На думку Т. Шутової основний спосіб демонстрації творчих робіт – це «показ на подіумі», що є невід'ємною складовою індустрії краси та моди. Показ колекцій на подіумі вважають способом презентації творчості модельєра та своєрідним рекламним методом, що допомагає привернути увагу до творчості автора, його професіоналізму в цілому. Сучасні покази зачісок відрізняються своєю театралізацією, що перетворює їх на шоу, видовища, подекуди навіть спектакль [26, с. 199].

У підготовці до подіумного показу дизайнери обирають музичний супровід, планують постановку на сцені, проводять репетиції, що дозволяє ретельно відпрацювати послідовність виступу на подіумі, логіку композиції, єдність художнього задуму.

У своїх працях А. Абраамян розглядає театралізацію подіумного показу як спосіб творення художньої образності для масового сприймання, творення шляхом поєднання, злиття в театралізованому відтворенні художнього образу. Театральна постановка допомагає розкрити в художній формі певну ідею до глядача [1, с. 240].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Абраамян А. А., Гаракян Н. С., Ніколаєва Т. В. Визначення принципів біонічного формоутворення в проектуванні сучасних колекцій одягу. Вісник Київського національного Університету технологій та дизайну. Серія Технічні науки. 2015. № 3 (86). С. 240–246
2. Безклубенко С. Д. Всезагальна теорія та історія мистецтва. Київ: Наука, 2003. 261 с.
3. Беспалова Т. И. Основы художественного проектирования причёски. Специальный рисунок. 2-е изд., стер. Москва: Издательский центр «Академия», 2017. 176 с.
4. Бражнік О. Стилзація та образність у візуальному мистецтві. Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки. 2010. №3. С. 113–118.
5. Великий тлумачний словник сучасної Української мови : 250 000 слів: [З дод. та допов.] / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь: Перун, 2005. VIII. 1719с.
6. Енциклопедія сучасної України: Т. 11. Зор–Как / НАН України, НаУк. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України / уклад. і голов. ред. І. М. Дзюба (співголова) та ін. Київ: Ін-т енцикл. дослідж. НАН України. 2011. 710 с.
7. Королёва С. И. Основы моделирования причёски. 2-е изд., стер. Москва: «Академия», 2013. 302 с.
8. Кузнецова А. В. Парикмахерское искусство: Материаловедение. 6-е изд., стер. Москва: «Академия», 2016. 160 с.
9. Кулешкова О. Н. Читаева О. Б., Бутко Т. Н. Основы дизайна причёски. Москва: Издат. Центр «Академия», 2002. 192 с.

Додаткова література:

10. Кулешкова, О.Н. Технология и оборудование парикмахерских работ. 6-е изд., исп. и доп. Москва: Академия, 2018. 144 с.
11. Липська В.М. Циклічний характер змін в дизайні костюма. Вісник СПбГУ. Сер. 6. Філософія, культурологія, політологія, право. Санкт-Петербург: «Вісник» 2012, Вип. №2. С. 49–54.
12. Литорина В. Г. Энциклопедия моды. Конспект лекций. В помощь студенту. Москва: Эксмо-Пресс, 2009. 160 с.
13. Лубянська С. П. Дизайн зачіски. Київ: Кондор, 2012. 216 с
14. Школьников С. П. Прически, головные уборы и украшения для сцены. Москва: Высшая школа, 1975. 223 с
15. Панченко О. А. Стрижка, прическа, моделирование. Санкт-Петербург: Литера, 2005. 160 с.
16. Петушкова Г. И. Трансформативное формообразование в дизайне костюма. Дизайн костюма: Теоретические и экспериментальные основы. Москва: URSS, 2015. 464 с
17. Сучасний словник іншомовних слів: Близько 20000 сл. і словосполучень / уклад. О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. Київ: Довіра, 2006. 789 с.
18. Сыромятникова И. С. История прически. Москва: Рипол Классик, 2005. 288 с.
19. Федорова Є. В. Видовищна зачіска як частина сучасного іміджу. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: зб. наук. пр. Харків: ХДАДМ, 2016. № 6. С. 42–49.
20. Федорова Є. В. Зачіска як елемент технології створення іміджу ділової людини. Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : матеріали Десятої Міжнар. наук.-творч. конф.. Київ: НАКККиМ, 2017. С. 76–80.
21. Фестиваль индустрии красоты «Зеркало моды – Запоріжжя». URL: <http://www.exprometeor.com/index> (дата обращения: 03.05.2020).

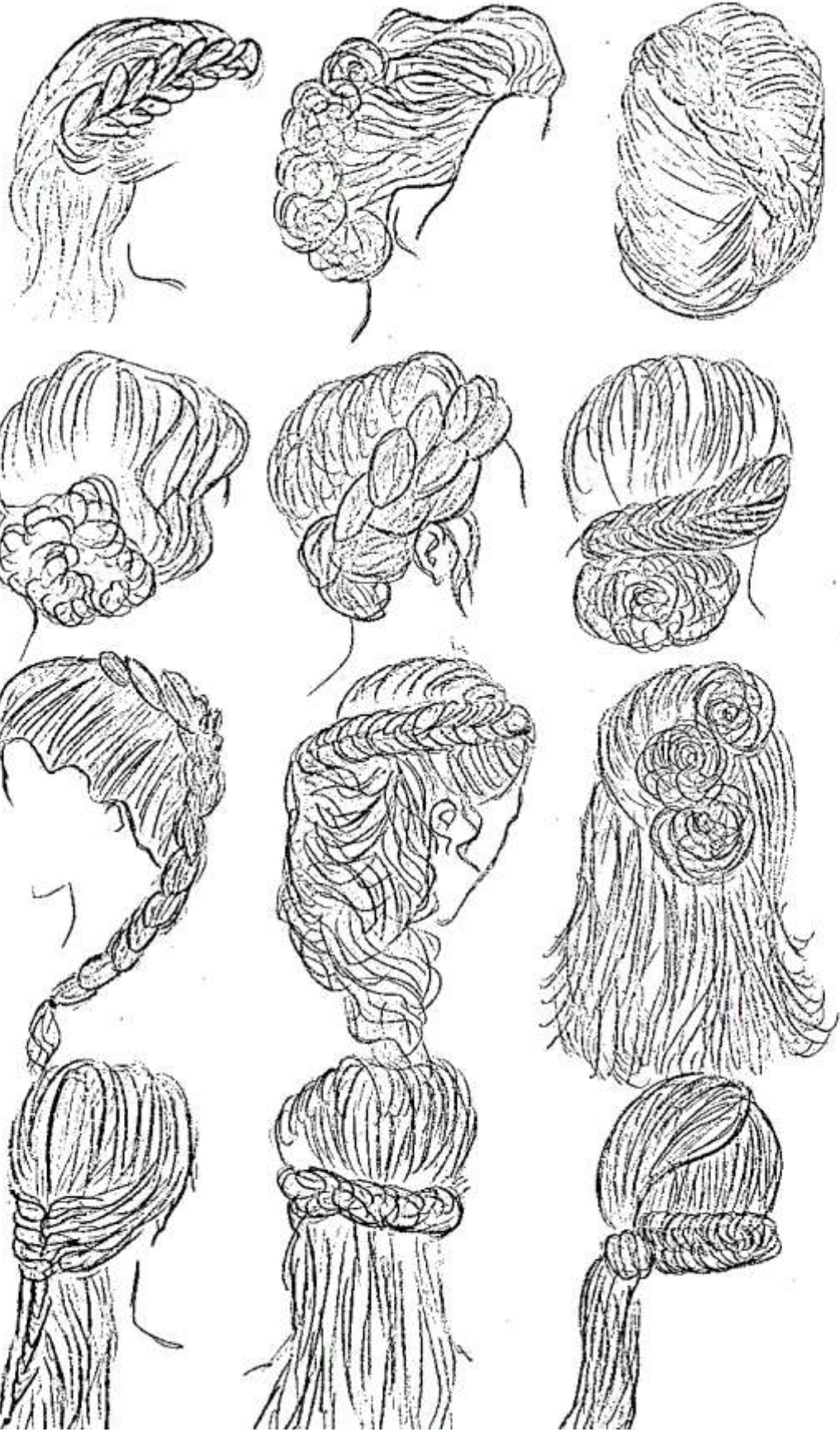
22. Фестиваль индустрии красоты «Зеркало моды – Одесса». URL: <http://www.exprometeor.com/index> (дата обращения: 03.05.2020)
23. Филл Ш. Прически. От античности до наших дней: пер. з англ. Москва: Колибри, 2014. 256 с.
24. Хрома Г. І. Історичні витоки сучасних фестивалів. Матеріали до Українського мистецтвознавства : зб. наук. пр. Київ: 2003. Вип. 2. С. 349–354.
25. Школьников С. П. Прически, головные уборы и Украшения для сцены. Москва: Высшая школа, 1975. 223 с.
26. Шутова Т. В. Исторические аспекты профессиональной подготовки специалистов в области парикмахерского искусства, дизайна имиджа и стиля / XXI век – век дизайна: материалы науч.-практ. конф. Екатеринбург, 2014. С. 199–207.

ДОДАТКИ

Додаток А

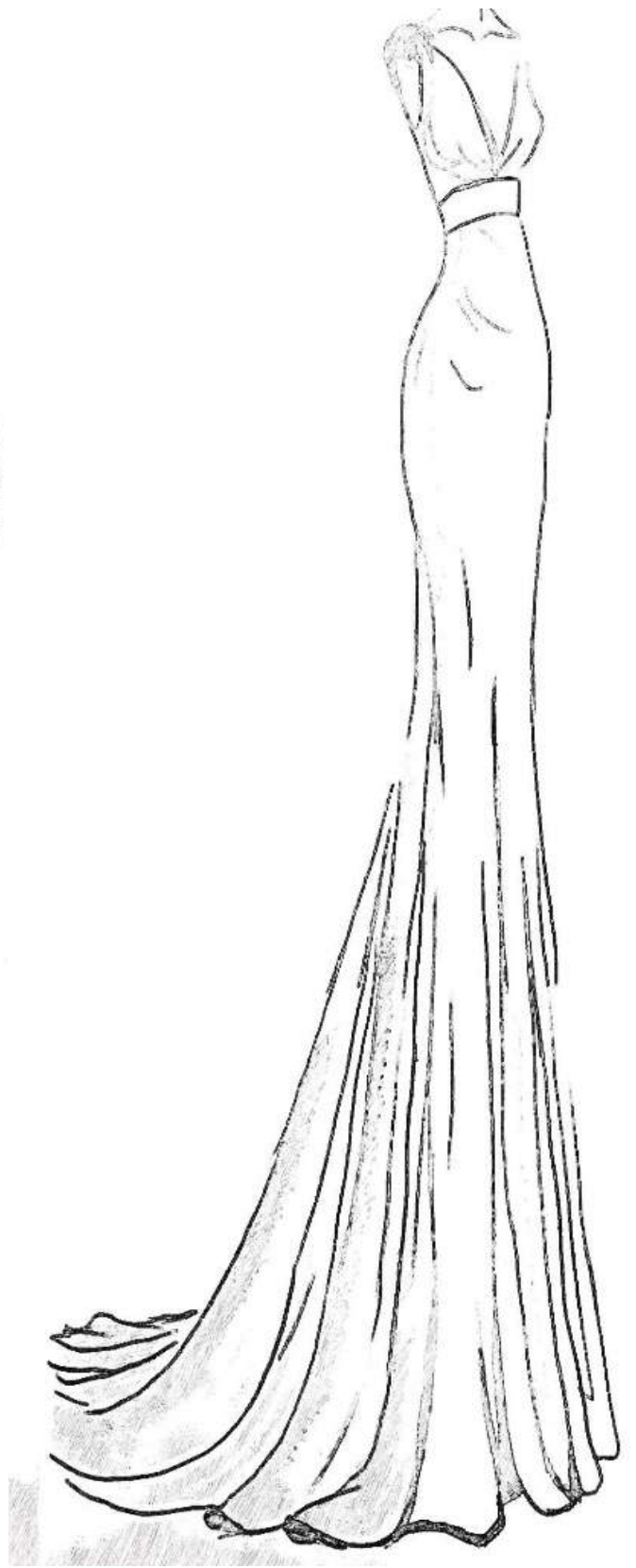
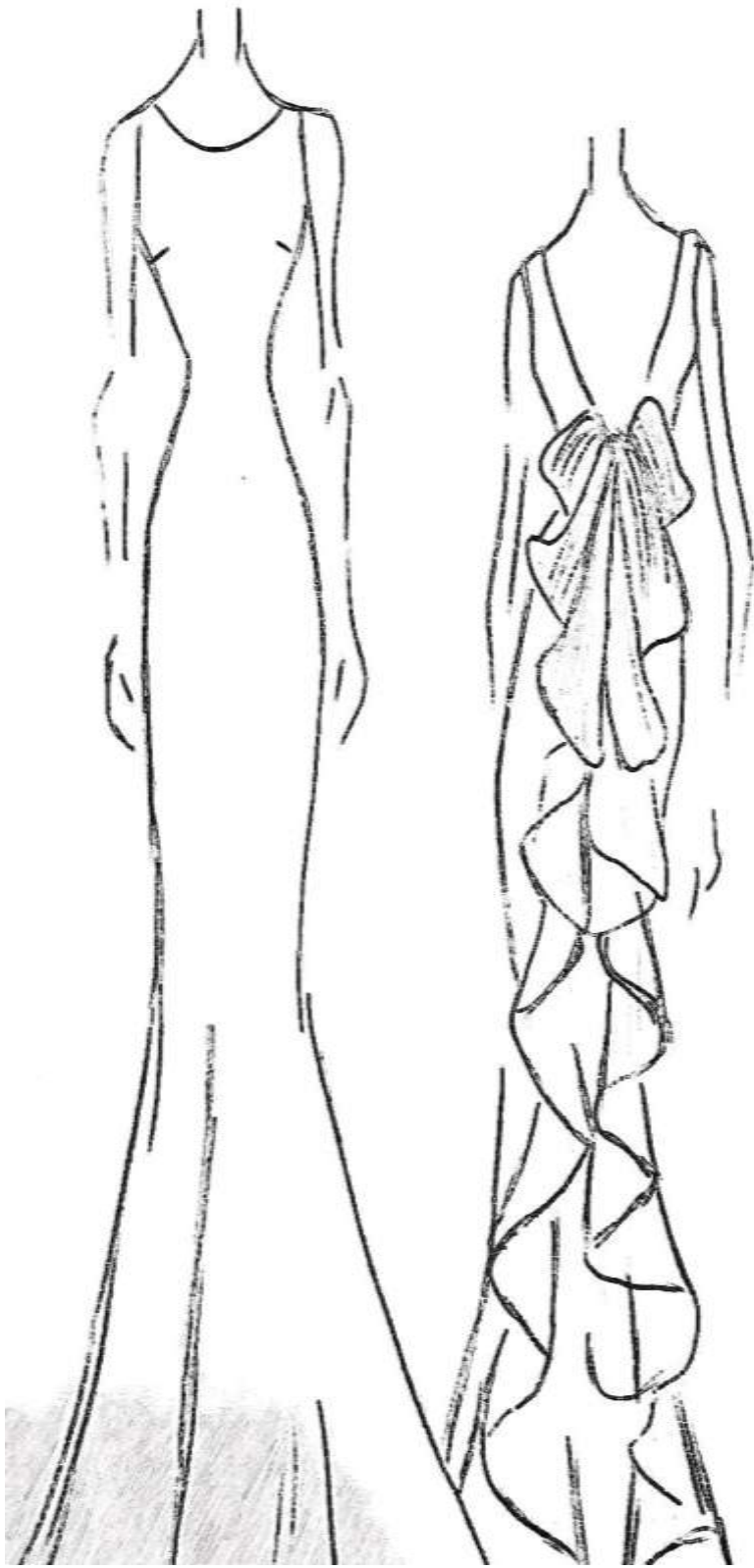
Фор-ескіз зачіски до подіумного образу «Сукня нареченої»

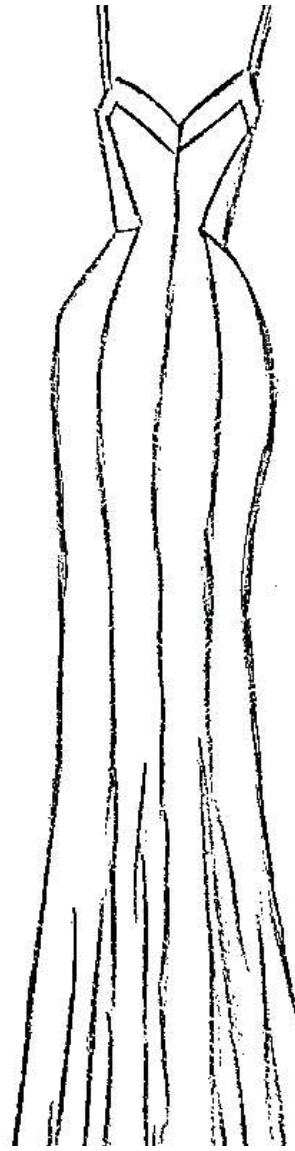
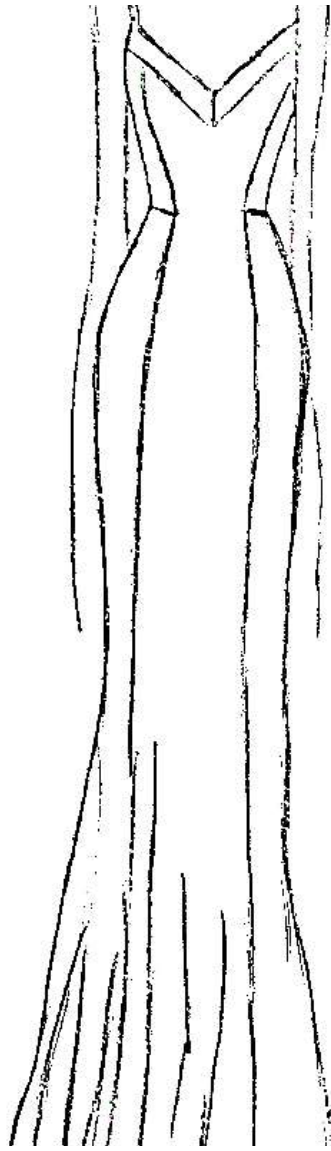

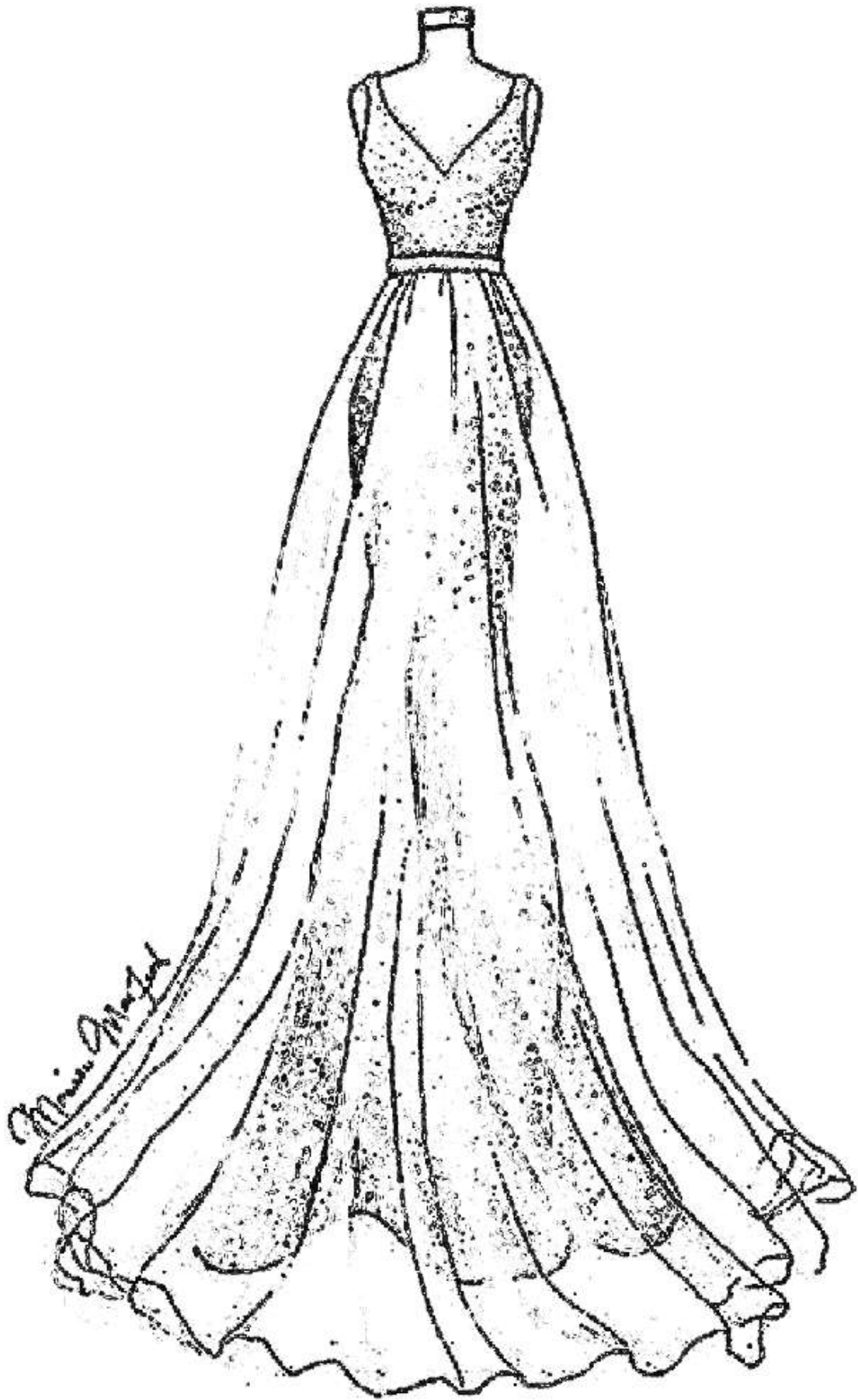
Фор-ескіз сукні подіумного образу «Сукня нареченої»

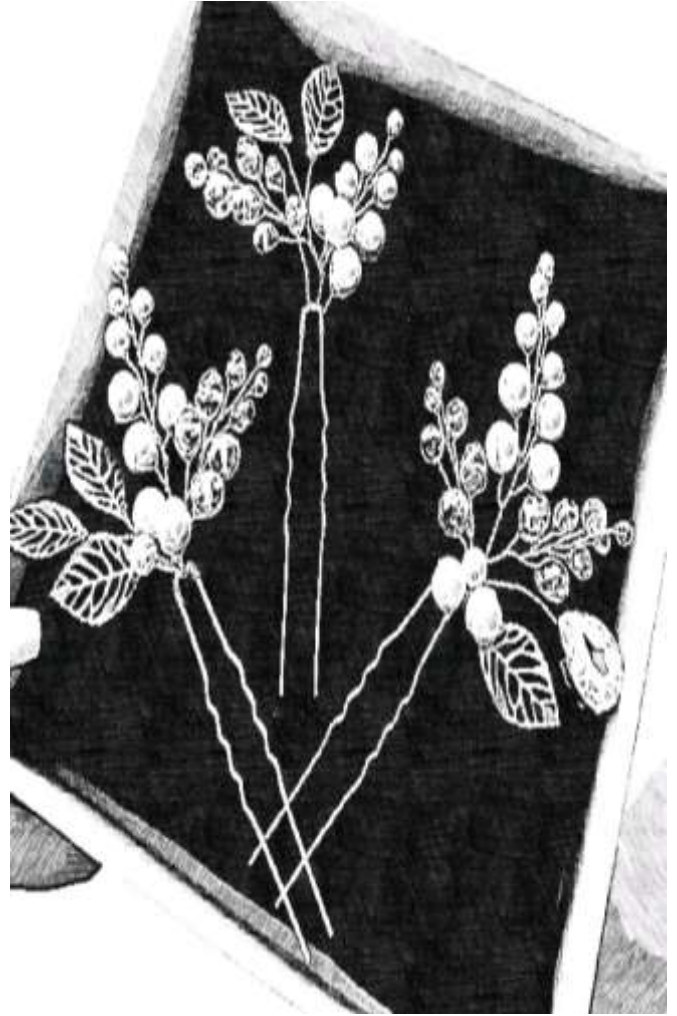
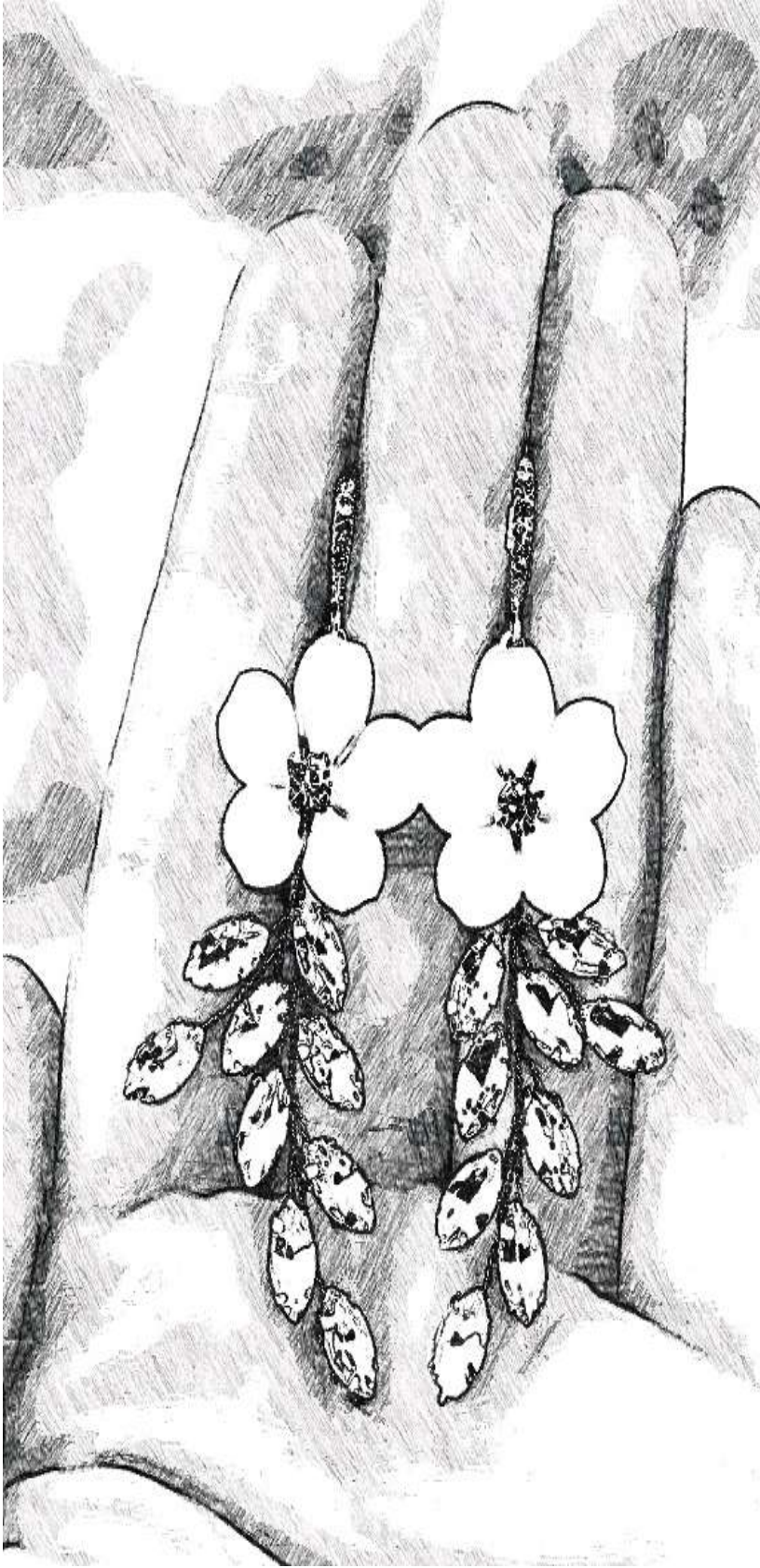

Фор-ескіз взуття до подумного образу «Сукня нареченої»

Додаток Д

Фор-ескіз аксесуарів до подіумного образу «Сукня нареченої»

Додаток Ж

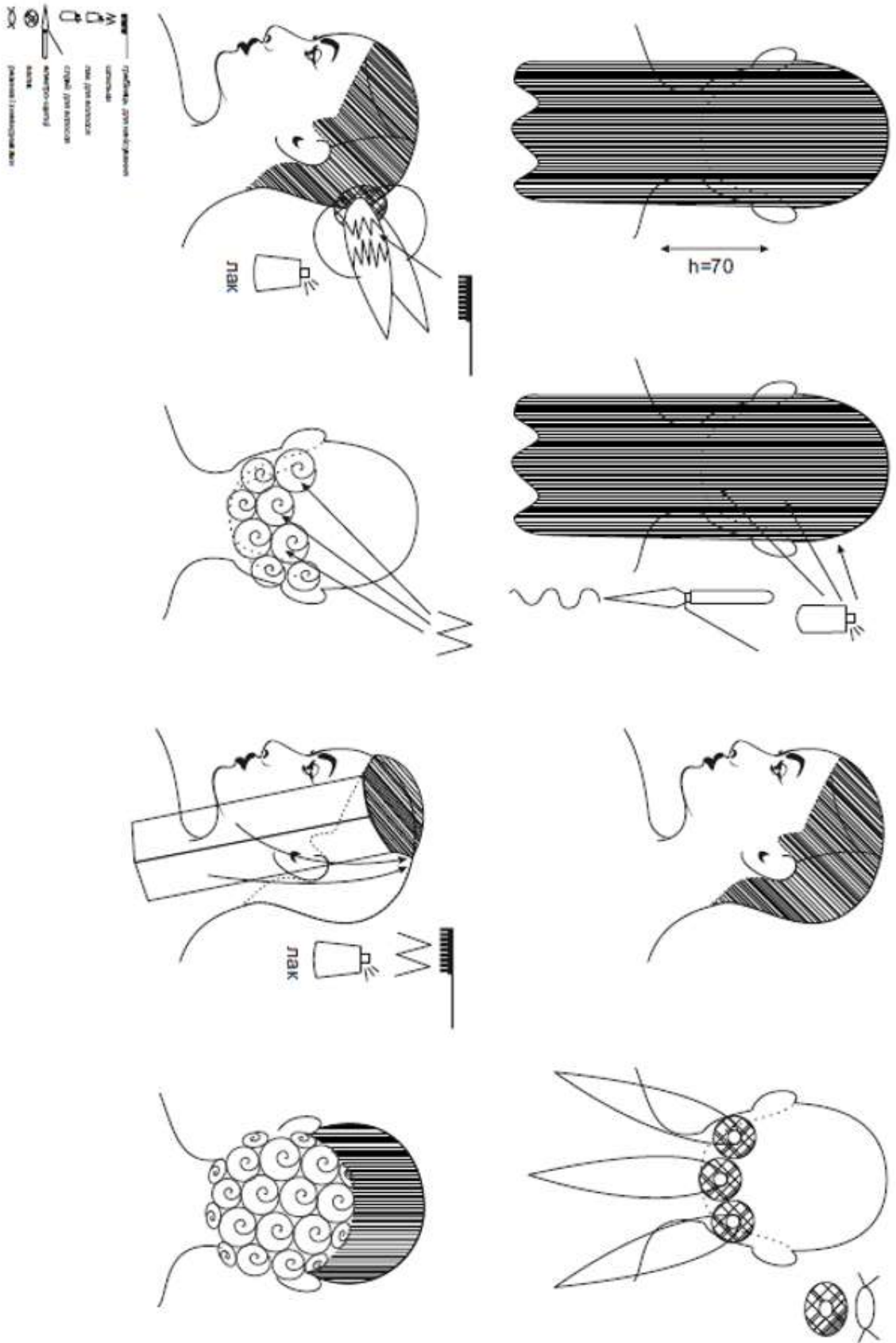
Форескіз елементів подіумного макіяжу для створення образу «Сукня нареченої»

Технологічна карта процесу створення подіумної зачіски

Подіумний образ «Сукня нареченої»

Макіяж до подіумного образу «Сукня нареченої»

Додаток Н

Зачіска до подіумного образу «Сукня нареченої»

